

Tuloksia valkuposkihanhikyselystä pohjoiskarjalaisille viljelijöille

Ilmasta käsin -Pohjois-Karjalan hanhipeltohankeessa toteutettiin kevään 2025 aikana viljelijäkysely 344 hanhivahingoista kärsineelle maatilalle. Suurin osa vahinkotiloista sijoittuu Kiteen, Tohmajärven, Joensuun, Liperin ja Rääkkylän kuntien alueelle. Valtaosa kyselyyn vastanneista viljelijöistä toimii karjatiloilla, joille rehunurmisaadon saaminen karjan rehuksi olisi ensiarvoisen tärkeää. Kyselyssä kartoitettiin viljelijöiden näkemyksiä ja kokemuksia hanhivahinkojen vaikutuksesta tilan ja alueen maatilatuotannon tulevaisuuden näkymiin. Samalla kartoitettiin nykyisen korvausjärjestelmän toimivuutta ja maaseutuviranomaisten toimintaa hanhivahinkoasioissa. Vastausten avulla voidaan parantaa vahinkoja ennaltaehkäiseviä toimia ja kehittää korvausjärjestelmää.

Itäsuomalaisilla mautiloilla joudutaan sopeuttamaan tuotantoa kustannuspaineiden ja hanhivahinkojen ristiaallokossa ja noin 70 % kyselyyn vastanneista viljelijöistä ilmoittaa hanhituhojen vaikuttavan merkittävästi maatilalla kannattavuuteen ja jatkuvuuteen. Vahinkokorvaus ei kata kaikkia maatilalla kuluja, joita koituu viljelyvahinkojen paikkaamisen, uusintakylvöjen ja rehunostojen takia. Huonommalla rehulla ja ensimmäisen sadon nurmen menetyksellä on lisäksi kerrannaisvaikutuksia mm. maitotilojen maidon tuotantoon. Vastauksissaan viljelijät toivovat vahinkojen suurten lisäkustannusten vuoksi parannuksia korvauksiin sekä metsästyksen sallimista osana hanhivahinkojen hallintaa. Kaukana maaseudun toimijoiden arjesta olevien ministeriöiden ja valkuposkihanhityöryhmän toiminnan viljelijät kokevat hitaaksi ja epäoikeudenmukaiseksi. Ratkaisuja etsittäessä monen viljelijän tilanne on huonontunut vuosi vuodelta ja ongelma on levinnyt laajemmalle.

Lintupeltojen perustaminen ympäristökorvauksen turvin on yksi keino kompensoida hanhivahinkoja. Lintupellot voivat olla mautilloille välttämätön keino toiminnan sopeuttamisessa vaikeassa hanhitilanteessa. Hanhille sallittuja lintupeltoja tarvitaan myös hanhien ruokailu- ja levähtämispaikoiksi alueilla, joilla harjoitetaan laajaa hanhipaimentoa.

Hanhivahinkojen ennaltaehkäisyssä on kokeiltu erilaisia karkotuskeinoja, mutta onnistunut karkottaminen vaatii paljon resursseja, pitkäjänteisyyttä ja monien keinojen yhdistämistä. Hanhien aktiivinen lähestyminen ja häirintä yhdistettynä muihin menetelmiin on tällä hetkellä toimivin tapa ennaltaehkäistä suojellun valkuposkihanhen aiheuttamien vahinkojen syntymistä. Vahinkojen merkittävä vähentäminen vaatisi kuitenkin hanhipopulaation kasvun rajoittamista.

Kyselyn toteutti Maaseudun Sivistysliiton [Ilmasta käsin- Pohjois-Karjalan hanhipeltohanke](#) yhteistyössä Pohjois-Karjalan Maaseutupalveluiden kanssa. Ilmasta käsin- hanhipeltohanke on saanut rahoituksen Euroopan maaseuturahastosta ja Pohjois-Karjalan Maaseutupalvelun kautta.

Valkuposkihanhet ja maanviljely - Viljelijöiden kokemuksia valkuposkihanhivahingoista ja niiden ennaltaehkäisystä ja vahinkokorvauksista -kyselyn tuloksia esitellään pe 25.4.2025 klo 11-12:30 Koivikon avoimet ovet päivässä

Lisätiedot: Maaseudun Sivistysliitto Hanna Araja-Matilainen p. 040-6654811, hanna.araja-matilainen@msl.fi